

วีระเชษฐ์ จารยาภูต

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ทำไม่เต็ดสิทธิผู้มีส่วนได้สัมภาระ

ครั้งที่แล้วได้พูดถึงเรื่องชาวบ้านเข้าชื่อถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน ครั้งนี้ขอพูดถึงเรื่องสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน แล้วเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างไร ที่พูดถึงบ่อย เพราะใกล้ตัวชาวบ้าน และผู้นำชุมชน

นายเหมาะสมได้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน แต่ไม่ได้รับเลือก จึงมีหนังสือไปถึงสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อขอข้อมูลข่าวสารการเลือกผู้ใหญ่บ้าน รวม ๙ รายการ แต่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคไม่ได้เปิดเผยให้ในส่วนของประกาศรับสมัคร ใบสมัครพร้อมเอกสารเพิ่มเติมที่ต้องใช้ ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัคร ประกาศยกเลิก ประกาศฉบับใหม่ แต่ปฏิเสธไม่เปิดเผยให้ในส่วนของรายงานผลการตรวจสอบ (ผญ.๕) การนำหลักฐานต่างๆ เสนอกรรมการ และความเห็นของนายอำเภอ มีสองรายการครับที่ปฏิเสธ โดยให้เหตุผลว่าเป็นความเห็นภายในของส่วนราชการ ยังไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง การให้ถ่ายสำเนาจะเสียหายต่อราชการ และศาลเท่านั้น ตรงนี้ขี้ดเส้นใต้สองเส้นข้อมูลข่าวสาร ที่มีอำนาจในการขอสำเนาเอกสาร นายเหมาะสมจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้มีหนังสือจัดส่งข้อมูลไปให้คณะกรรมการฯ เพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ เสียชีวิต อำเภอจึงมีคำสั่งเรื่อง ให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่ง พร้อมทั้งจัดการประชุมชี้แจงราษฎรและกำหนดการรับสมัครและนับถ้วนเลือกผู้ใหญ่บ้าน มีผู้สมัคร ๔ ราย คณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติพบว่าผู้สมัคร ๓ ราย ขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน รวมถึงนายเหมาะสมด้วย จึงได้แจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้สมัครทั้ง ๔ รายทราบ ซึ่งนายเหมาะสมได้คัดค้านผลการตรวจสอบ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์พร้อมทั้งสิทธิในการฟ้องคดีให้นายเหมาะสมทราบ พร้อมทั้งจัดทำประกาศสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนที่ไม่ต้องทำการเลือกโดยให้นาย ช ผู้สมัครลำดับถัดไปได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ตกลงคือนายเหมาะสมไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้นายเหมาะสมแล้ว ๗ รายการ คงเหลือรายการที่ ๗ คือรายงานผลการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๘ ความเห็นของนายอำเภอคุ้มครองผู้บริโภค ตามบันทึกที่ทำการปกครองอำเภอคุ้มครองผู้ใหญ่บ้าน ที่ ๗๙/๑๙๘๘.๑/- ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ขอรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ที่เป็นข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คณะกรรมการวินิจฉัยมองว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงานราชการ เมื่อการเลือกผู้ใหญ่บ้านเสร็จแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ตามมาตรา ๑๕ (๒) นายเหมาะสมเป็นผู้มีส่วนได้เสีย เพราะเป็นผู้สมัครด้วย จึงสมควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อรักษาสิทธิของตน จึงวินิจฉัยให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเปิดเผยบันทึกที่ทำการปกครองอำเภอคุ้มครองผู้ใหญ่บ้าน ที่ ๗๙/๑๙๘๘.๑/- ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๐ พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้นายเหมาะสมต่อไป

ทราบว่าเรื่อง ๆ นี้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีมาตรการ และมีการเลือกตั้งใหม่ทั่วประเทศ กันจะมีเรื่องร้องเรียนอุทธรณ์แน่นไปที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอีก สามารถดูเป็นแนวทางได้ครับ มีข้อสงสัยติดต่อหารือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓๓๔๗๗ www.oic.go.th “ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สชร. นครปฐม”